

εχω να λογα⁴/γ<ι>αζω<.> κε οιποι ω μπιασάι Νοίκωι<.> δωσοι μου
μο⁵/λογα κε υστοιρα ωτοι θα μι θοίς τα<κ>ξοι ⁶/ πέφτωμε.

[// 1691 Γεναρίου 7, μαρτυρία ²/ του Γιώργου Παπά πως είπε ο Γιόβανος του μπα-
³/σά Νίκου «δεν σου δίνω ομολογία, έχω να λογα⁴/ιάζω». και είπε ο μπασά
Νίκος «δώσε μου ομο⁵/λογία και ύστερα ό,τι θα με δες τάξει ⁶/ ξεπέφτουμε».]

στ. 1-3 Κατάθεση μάρτυρα ανομοτί, που καταγράφεται σε μορφή δια-
λόγου.

στ. 3-5 Όπως και στην προηγούμενη εγγραφή, πρέπει να προϋπήρχε
απόφαση που έτασσε αποδείξεις (δεν καταχωρίσθηκε στον κώδικα αυ-
τό). Ο εναγόμενος αρνήθηκε να ανανεώσει χρέος του με ομολογία¹, προ-
τείνοντας να γίνει πρώτα η λογάριαση για την εκκαθάριση αμοιβαίων
απαιτήσεων («έχω να λογαριάζω») και έπειτα να δώσει χρεωστική ομο-
λογία για το υπόλοιπο, αν προέκυπτε.

στ. 5-6 Ο ενάγων είχε αντιπροτείνει να ανανεώσει ο αντίδικος όλο το
χρέος του με ομολογία και μετά τη λογάριαση να γίνει η έκπτωση από το
αρχικό ποσό των εκκαθαρισμένων απαιτήσεων.

Το προς απόδειξη θέμα ήταν, προφανώς, αν η συμπεριφορά του οφει-
λέτη και του δανειστή ήταν σύμφωνη με τα συναλλακτικά ήθη της Κ.

1. Για τη λειτουργία της χρεωστικής ομολογίας βλ. ΕΚΣ, σσ. 184 σημ. 114 και
190.

12

1691/II/8

χ. Πάλκου Θεοδώρου

1153/φ 44r

σχ. 14

Πρακτικό. Δήλωση αξίας εμπορευμάτων. Παρακαταθήκη(;)

⁷/ ξΛ1691 φλοιβάροιου 8 οιπρότωστωλογοισοι ω Δήμωι<ι> Στταλδοι ³/ δηά
τωι<ι> Ταμάσοι<.> τω πρλαμά απώ εχοί ω Ταμάσοις Ιφα<γ>καρασανοι ⁹/
οινοί δηα χοιλοιαδες δεκάπέντε.

[⁷/ 1691 Φλεβαρίου 8 επρωτοστολόγισε ο Δήμος Στάδη ⁸/ δια τον Ταμάση, το
πράμα οπού έχει ο Ταμάσης φαγκαρασάνος ⁹/ είναι δια χιλιάδες δεκαπέντε.]

Η φύση της δηλώσεως είναι ασαφής, λόγω της πολυσημίας του όρου
προτεσταλογίζω στον κώδικα (βλ. π.χ. αν. εγγρ. 6). Το ίδιο ισχύει και για
την πρόθεση διά, που μπορεί να σημαίνει «υπέρ», «κατά» ή «περί»,
για να αναφέρουμε τις συχνότερες σημασίες.

Ο Δήμος Στάδη είναι ενάγων, όπως συνάγεται από την εγγραφή 14 που στοιχειοθετεί αντιδικία.

Πολλές υποθέσεις θα μπορούσαν να διατυπωθούν για το αντικείμενο της διαφοράς. Από το κείμενο της εγγραφής, σε συνδυασμό με τη σχετική της εγγρ. 14, διαπιστώνουμε α) ότι ο Δήμος διαμένει στο Σιμπίου και ο Ταμάσης στο Φαγκαράς, πόλισμα αρκετά απομακρυσμένο· β) ότι δεν συνάγεται σχέση συντροφίας μεταξύ τους. Ο Δήμος Στάδη ανέθεσε ενδεχομένως στον Ταμάση να φυλάξει ή/και να εκποιήσει το εμπόρευμα σε εμποροπανηγύρεις και εβδομαδιαίες αγορές της περιοχής, χωρίς να υπάρχει σχέση εργασίας, αλλά παρακαταθήκης ή/και εντολής μεταξύ τους². Επομένως, θα έπρεπε να ορισθεί η αξία των εμπορευμάτων για την απόδοση λογαριασμού³. Ο Ταμάσης προφανώς αμφισβητεί την αξία που όρισε ο ενάγων.

Το αντικείμενο της διαφοράς συνίσταται στον καθορισμό της αξίας των εμπορευμάτων. Γι' αυτό, θεωρούμε ότι πρόκειται μάλλον για παρακαταθήκη –με ή χωρίς εντολή πώλησεως.

1. Πρόκειται για Ούγγρο της Τρανσυλβανίας, που όμως είναι μέλος της Κ. Σε διαφορετική περίπτωση, οποιαδήποτε διαδικαστική πράξη έπρεπε να γίνει στο διοικητικό ή το δικαιοδοτικό όργανο της Τρανσυλβανίας που ήταν αρμόδιο για την εθνοτική ομάδα στην οποία ανήκε ο καθ'ού (βλ. ΕΚΣ, σ. 94). Ο Ταμάσης ταυτίζεται πιθανόν με τον Ζέρηνι Ταμάση, ο οποίος υπογράφει, μεταξύ άλλων, το Θ. 32(1695), ό.π., σ. 323. Πρβλ. και αν. εγγρ. 6.
2. Βλ. ό.π., σ. 178.
3. Πρβλ. αν. εγγρ. 6(1690) στ. 5-7 και 7(1690), απόδοση λογαριασμού από πώληση εμπορευμάτων.

13

1691/II(;)/8(;;)

χ. Πάλκου Θεοδώρου

1153/φ 44r

Πρακτικό. Μαρτυρική κατάθεση. Εταιρεία.

¹⁰/ Μαρτοιοια του Ζαχαροιαλ δηα τω ρουχω απο<υ> οιοιοι ω Τουκοίλις<.>¹¹ / α<γ>κιοια κε φ[οί]λα<ν>τρα<.> οιοιοί δηα φ 1992<.> τοσα θαρό ¹²/ οι παράνου φ 2292.

[¹⁰/ Μαρτυρία του Ζαχαρία δια το ρούχο οπού επήρε ο Τουκίλις, ¹¹/ άγγλια και φλάντρα. εθήκε δια φ 1.992, τόσα θαρρώ ή παράνω φ 2.292.]